

Abstrakt

Tato práce se zabývá kouřením a jeho dopady v České Republice v roce 2009.

Cílem práce je popsat současná fakta a trendy ohledně spotřeby tabáku, spočítat dopad kouření na státní rozpočet, posoudit, jak se změna daní promítne do maloobchodní ceny cigaret, zhodnotit spotřebitelovu vlastní cenovou elasticitu cigaret a závěrem spočítat spravedlivou sazbu spotřební daně z cigaret pro Českou Republiku, stejně jako sazbu maximalizující příjem do státní pokladny z kouření. Spravedlnost si definujeme jako situaci kdy nedochází k redistribuci prostředků ze státního rozpočtu mezi dvěmi skupinami obyvatel – kuřáky a nekuřáky. Kuřáci způsobují státnímu rozpočtu ztráty (např. ve formě zvýšených nákladů na zdravotní péči, co musí stát na kuřáky vydat) i příjmy (například úspory na vyplacených penzích díky předčasným úmrtím kuřáků). Budeme hledat takovou daň, aby příjmy a výdaje byly v rovnováze.

Spočítali jsme, že v ČR v roce 2009 zemřelo na následky kouření 22,013 lidí. Rozsah černého trhu s cigaretami jsme odhadli na 2.281 miliard kusů. Náklady státní pokladny způsobené kuřáky byly 30,547 milionů korun, zatímco příjmy jsme odhadli na 77,915 milionů korun. Vlastní cenová elasticita kuřáků, při kontrolování příjmů, byla v ČR -0.51. Spravedlivá daň, při zanedbání černého trhu, by se rovnala specifické sazbě daně z předané hodnoty za jednu cigaretu ve výši -0.54 nebo 4.31 korun. Specifická sazba daně pro dosažení maximálního příjmu pro státní rozpočet z kuřáků se rovná 1.88 korun za cigaretu (Současná specifická sazba daně je 1.07 korun za cigaretu).

Práce je originální svého druhu ve více směrech: kriticky popisuje chyby a nejasnosti podobných studií dosud v ČR provedených. Dále, zohledňuje efekt pasivního kouření při výpočtu úmrtnosti způsobené kouřením. V neposlední řadě, zdá se, jedná se o první studii, která by se pokoušela vypočítat špravedlivou daň pro cigarety (tak, jak jsme si ji definovali).